

V. Zárt ajtók – nyitott lelkek konferencia

2014. november 14-én immár ötödik alkalommal rendezték meg a „Zárt ajtók – nyitott lelkek” konferenciát, melynek a korábbi évekhez hasonlóan a legfőbb célkitűzése az volt, hogy megismertesse a bv. intézetekben folyó pedagógiai és pszichológiai munkát, a terápiás lehetőségeket a szélesebb értelemben vett szakmai közönséggel. A rendezvény arra is kiváló alkalmat adott, hogy a zárt közösségként működő bv. intézetek külső kapcsolatai erősödjenek a gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó szervezetekkel, szakemberekkel, kialakuljon egy közös párbeszéd a rendvédelmi, a pedagógusi, valamint a szociális szféra között. A korábbi évek tanácskozásait a tököli Fiatalokorúak Bv. Intézetében rendezték meg, idén új helyszín, a Balassagyarmati Fegyház és Börtön adott otthont a programnak.

A plenáris ülés előadásait a volt Vármegyeháza épületében, annak dísztermében tartották meg. A konferenciát *dr. Hegedűs Judit* egyetemi docens, tanszékvezető, a konferencia ötletgazdája és fő szervezője nyitotta meg, majd *Medvác Lajos*, Balassagyarmat polgármestere és *dr. Budai István* bv. ezredes, intézetparancsnok köszönte a résztvevőket.

Az első előadást *dr. Farkas Johanna* pszichológus, a Nemzeti Községi Egyetem oktatója tartotta „*Gyermekek az igazságügyi szakértésben*” címmel. Mint elmondta: a szakértők feladata az egészségtől eltérő személyiségjegyek, a magatartási problémák, a nevelési hatások, a traumatikus élmények feltárása. Munkájuk során számos helyről szerzik be a számukra hasznos információkat, egyebek mellett tárgyalási jegyzőkönyvekből, környezettanulmányokból, rendőrségi nyomozati anyagokból. Polgári perekben és büntetőügyekben, illetve gyámhivatali eljárásokban egyaránt igénybe veszik a szakértőket, akik a három évnél idősebb gyermekekkel négy szemközti beszélgetéseket folytatnak, természetesen szigorú módszertani előírások és a szakmai protokoll szerint.

Dr. Tibay Ákos bv. alezredes, a Balassagyarmati Fegyház és Börtön parancsnok-helyettese egy olyan felmérés eredményeiről számolt be, amely fogvatartottak gyermekeivel volt kapcsolatos. Pszichoszociális, irányító-ellenőrző, valamint szocializációs funkciója miatt a család nemcsak a társadalom egyik hangsúlyos alapegysége, de a fogvatartottak esetében is kiemelt jelentőséggel bír, hiszen a börtönbüntetés letöltését követően a szabadultak – jó esetben – ide térnek, ide illeszkednek vissza. Az öt bv. intézetre (Balassagyarmati Fegyház és Börtön, Váci Fegyház és Börtön, Márianosztrai Fegyház és Börtön, Állampusztai Országos Bv. Intézet, Heves Megyei Bv. Intézet) kiterjedő felmérés keretében összesen 338 fő elítéltet kérdeztek meg.

Pesti Ferenc bv. alezredes, a tököli Fiatalokorúak Bv. Intézetének igazgatója „*A tudás hatalma a zárt intézeti világban*” című előadásában hangsúlyozta, hogy a fogvatartottak esetében kiemelt jelentősége van annak a tudásnak, amit átadunk a számukra, más kérdés, hogy azt az érintettek a későbbiekben mennyire tudják majd használni. Ki kell emelni az iskolai oktatás jelentőségét, annak ismeretszintbővítő, személyiségfejlesztő, erkölcsi hatásait. Szintén nagy jelentősége van a különféle, tapasztalati úton történő tudásanyag-átadásoknak, a kortárs-segítésnek, a személyes példamutatásnak.

Jómagam a Balassagyarmati Fegyház és Börtön reintegrációs tevékenységének olyan újszerű elemeit igyekeztem bemutatni, mint például a családi döntéshozó csoportkonferencia, a skypekapcsolat útján megvalósuló beszélő, a mediáció vagy éppen a különféle jótételi programok. Ezzel együtt az előző előadások kapcsán annyi gondolatom, közölni valóm támadt, hogy az eredeti forgatókönyvtől némileg eltérve a család, a tudás és a tapasztalás reintegrációt erősítő hatásairól megfogalmazott rögtönzött gondolatokkal vezettem fel az előadást, így az eredeti témát csak röviden foglaltam össze.

A délelőtti utolsó előadójaként dr. Harik Ferenc, a Nógrád Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatának vezetője az áldozatsegítés megyei helyzetét mutatta be, nemcsak a jogszabályi háttérrel ismertetve, hanem a konkrét gyakorlati területekbe (áldozatsegítés, támogatás, egyéb feladatkörök) is bepillantást nyújtva.

Az ebéd előtti időszakban a sokak által talán legjobban várt pillanat következett, a Balassagyarmati Fegyház és Börtön elítélteiből alakult Mesekör legújabb, „Álomlátó” című darabjának előadása. Úgy vélem, hogy az előadás olyan jól összerakott, annyira hatásos volt, mint még egyik korábbi darab sem. Egyes részek dramaturgiai és színészi erőre sikerültek, hogy bármely másik színpadon megállták volna a helyüket. Ahogy a helyszínen jelen lévő Feldmár András fogalmazott: „Örökké lehet játszani, ha két *vagy több ember meglepi egymást.*” Az előadással a fogvatartottak nemcsak magukat, de a konferencia résztvevőit is meglepték, méltán kaptak ezúttal is hatalmas vastapsot a bemutató végén.

Az ebédszünetet és az intézetlátogatást követően négy szekcióülésre került sor, melyek már nem a Vármegyeháza, hanem a Balassagyarmati Fegyház és Börtön falai között kaptak helyet, így a résztvevők testközelből érezhették az ódon börtön szűköségét, a mozgástér hiányát. A vendégek a bűnmegelőzési, a gyermekvédelmi, az áldozatsegítő és a profilalkotási szekció munkájában vehettek részt. Az sok mindent elmond az aktivitásról és érdeklődésről, hogy például a profilalkotó szekció lényegesen később fejezte be ülését, mint ahogy az előzetesen tervezve volt. Mindez azt is mutatja, hogy a konferenciának nemcsak múltja és jelene, hanem jövője is van. Hogy hol és mikor, azt az idő és a szervezők együtt eldöntik...

Kovács Mihály